

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

|                     |                                                                                      |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Заклад вищої освіти | <b>Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</b> |
| Освітня програма    | <b>38729 Філологія</b>                                                               |
| Рівень вищої освіти | <b>Доктор філософії</b>                                                              |
| Спеціальність       | <b>035 Філологія</b>                                                                 |

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ГЕР** - галузева експертна рада

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

16.09.2020 р.

Справа № 0869/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуючий,  
Шабанова Юлія Олександрівна,  
Снитко Олена Степанівна,  
Серебрянська Ірина Миколаївна,  
Попович Василь Михайлович,  
Олена Сминтина,  
Олена Колесник,  
Олена Александрова,  
Мойсієнко Віктор Михайлович,  
Луцак Світлана Миколаївна,  
Єсипенко Надія Григорівна,  
Дейнеко Іван Андрійович,  
Гуз Анатолій Михайлович,  
Виткалов Сергій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

*відсутні,*

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

|                               |                                                                                      |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Назва ЗВО                     | <b>Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</b> |
| Назва ВСП ЗВО                 | <i>не застосовується</i>                                                             |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | <b>38729</b>                                                                         |
| Назва ОП                      | <b>Філологія</b>                                                                     |
| Галузь знань                  | <b>03 Гуманітарні науки</b>                                                          |
| Спеціальність                 | <b>035 Філологія</b>                                                                 |
| Спеціалізація (за наявності)  | <i>відсутня</i>                                                                      |
| Рівень вищої освіти           | <b>Доктор філософії</b>                                                              |
| Вид освітньої програми        | <b>Освітньо-наукова</b>                                                              |

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

### РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 12, Проти – 2

**1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми**

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

**2. Обґрунтування ГЕР**

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

**Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти**

*не застосовується*

**1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін**

*не застосовується*

**1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм**

*не застосовується*

**1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).**

**За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня**

Підтримуємо думку експертної групи про те, що визначені в ОНП програмні результати навчання потребують перегляду та приведення у повну відповідність до вимог Національної рамки кваліфікацій визначеного кваліфікаційного рівня - третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, оскільки розподіл програмних результатів демонструє дисбаланс між дескрипторами НРК. Під час оновлення ОНП 2019 р. посилено дескриптор “комунікація”, однак дескриптор “відповідальність і автономія” не відображений у ПРН.

**Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

## **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

*не застосовується*

**2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання**

ОНП 2016, 2017, 2018 років демонструють дисбаланс між мовознавчими та літературознавчими ОК з переважцією останніх. В ОНП 2019, 2020 років цей дисбаланс частково усунено.

**2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

Змістове наповнення ОК "Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання" та програма вступного випробування "Філософія" потребують перегляду з метою усунення деяких збігів.

**2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

*не застосовується*

**2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності**

*не застосовується*

**2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям**

*не застосовується*

**2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)**

*не застосовується*

**2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання**

*не застосовується*

**2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти**

*не застосовується*

## **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

*не застосовується*

### **3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми**

*не застосовується*

### **3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у ЗВО дозволяє задовольнити право здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня на визнання результатів, отриманих в інших закладах освіти, повною мірою (Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ ім. В. Гнатюка; Положення про перезарахування результатів навчання у ТНПУ ім. В. Гнатюка; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ імені Володимира Гнатюка). Вільний доступ до документів забезпечено на офіційній веб-сторінці університету. Зустріч експертної групи з фокус-групами підтвердила участь аспірантів аналізованої ОП у програмах міжнародної академічної мобільності.

### **3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Визнання результатів навчання на ОНП "Філологія", отриманих у неформальній освіті та регламентованих нормативними документами, як встановила ЕГ, успішно відбувається на практиці.

## **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

#### **4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

*не застосовується*

#### **4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)**

*не застосовується*

#### **4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

*не застосовується*

#### **4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Вважаємо за доцільне підтримати рекомендацію експертної групи щодо потреби ретельного внутрішнього моніторингу змісту ОК, адже робочі програми не тільки покликані формувати уявлення про те, що аспірант має знати й уміти, а й про програмні результати навчання.

#### **4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

*не застосовується*

## **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

## Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

### Обґрунтування ГЕР

**5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

Контроль за рівнем знань здобувачів має системний характер та регламентований "Положенням про організацію освітнього процесу" і конкретизований у "Положенні про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти". Ними визначено основні види внутрішнього контролю. Критерії оцінювання під час контрольних заходів наведені в силабусах відповідних освітніх компонентів. Оцінювання знань здобувачів в Університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, за європейською кредитно-трансферною системою – ECTS та національною шкалою. Установлені критерії є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими у структурі електронних навчально-методичних комплексів у середовищі Moodle на сайті ЗВО. Наявні розроблені електронні ресурси та практика дистанційного навчання, що дозволяє урізноманітнити форми й методи контролю. З метою вивчення якості змісту та організації освітнього процесу, методики викладання навчальних дисциплін, форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів в Університеті здійснюється анонімне анкетування "Викладач очима здобувачів вищої освіти", результати якого вказують на високий рівень задоволеності здобувачів.

**5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти не затверджений. Форми атестації здобувачів вищої освіти ОНП відповідають Положенню про організацію освітнього процесу. Згідно з ОНП "Філологія" підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти передбачено у формі публічного захисту дисертації.

**5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

На освітній програмі наявні чіткі й зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які оприлюднені на офіційній сторінці університету (процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, зокрема й порядок її оскарження; загальні підходи, стратегії і тактики визначені в Положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій; контрольні заходи з визначення результатів навчання з кожної навчальної дисципліни за ОНП наводять в силабусах відповідних дисциплін або в робочих програмах навчальних дисциплін; загальна процедура проведення контрольних заходів зазначена в п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ ім. В. Гнатюка). Під час зустрічей з експертною групою здобувачі вищої освіти підтвердили, що вони ознайомлені з процедурами та регламентом контрольних заходів, оскарження їх результатів або повторного проходження, рейтинговими оцінками, отриманими за результатами навчання.

**5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

ТНПУ імені Володимира Гнатюка є учасником проєкту сприяння академічній доброчесності SAIUP. В Університеті відповідну роботу координують Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами та Група сприяння академічній доброчесності. На офіційній веб-сторінці ЗВО створено рубрику "Академічна доброчесність", де розміщено у вільному доступі базові та інші нормативні документи з метою популяризації принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність Університету (Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ТНПУ ім. В. Гнатюка, Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти, Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, яку підписують як аспіранти, так і наукові керівники, Декларація про академічну доброчесність стейкхолдера). В Університеті на постійній основі проводять низку заходів: на сайті ЗВО оприлюднені вищезазначені нормативні документи, розміщено актуальну та ґрунтовну інформацію щодо засад академічної доброчесності через наукових керівників, студентське самоврядування та інші інформаційні канали, семінар "ПРОдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти" та інші заходи у системі Google Scholar, репозитарії ЗВО доступні електронні повні версії наукових публікацій, створені НПП, аспірантами і студентами; – Група сприяння академічній доброчесності проводить консультації в структурних підрозділах Університету; розробляють методичні матеріали ("Запобігання окремим проблемам і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності"); використовують технічні засоби перевірки наукових робіт на наявність плагіату (програми Unicheck та Plagiat.pl); усі роботи аспірантів проходять програмну перевірку на плагіат через систему Moodle. Експертній групі була надана статистика перевірки робіт аспірантів на наявність текстових запозичень загалом та підтверджувальні документи перевірки текстів дисертацій, наукових статей на плагіат аспірантів ОНП "Філологія".

## **Критерій 6. Людські ресурси**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

#### **6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

Серед залучених до реалізації освітньо-наукової програми НПП 8 докторів наук та 2 кандидати наук, які мають стаж науково-педагогічної роботи від 22 до 39 років. У відповідь на додатковий запит ЕГ ЗВО надав уточнену таблицю про кваліфікацію викладачів. Аналіз відомостей про самооцінювання, доповненої таблиці, та ін. (включно із наданими підтвердженнями про стажування у зарубіжних ЗВО) засвідчує відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів до реалізації ОНП та забезпечене досягнення визначених цією ОНП цілей та програмних результатів навчання. Існує позитивна практика оновлення освітніх компонентів відповідно до наукових та професійних інтересів викладачів, що підтвердило спілкування у фокус-групах.

#### **6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

У ТНПУ імені Володимира Гнатюка діє процедура конкурсного відбору на зайняття посад науково-педагогічних працівників, яка регламентована Порядком проведення конкурсу при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) – відкрита та прозора, що було підтверджено під час спілкування у фокус-групах. Остаточне рішення про обрання на вакантні посади професорсько-викладацького складу здійснюється на підставі рекомендацій конкурсної комісії Вченою радою ЗВО. Основні засоби перевірки професіоналізму: наявність результатів діяльності згідно з п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. №347); використання відкритої системи рейтингування, регламентованої Положенням про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників із подальшим оприлюдненням результатів на веб-сайті Університету.

#### **6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

Роботодавців активно залучають до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП “Філологія”. Проте під час спілкування у фокус-групах ЕГ встановила, що не повною мірою реалізується потенціал установ, які репрезентують роботодавці, для проведення науково-педагогічної практики. Цей аспект співпраці з роботодавцями потребує доопрацювання.

#### **6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

*не застосовується*

#### **6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями**

*не застосовується*

#### **6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності**

*не застосовується*

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень А

### **Обґрунтування ГЕР**

#### **7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених**

## **освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання**

За наданою Університетом інформацією та за словами гаранта, фінансові й матеріально-технічні ресурси цілком забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Матеріально-технічну базу постійно оновлюють. Варто зазначити, що самі учасники освітнього процесу беруть в цьому активну участь, зокрема меблі та інше обладнання проєктують і виготовляють на виробничих потужностях інженерно-педагогічного факультету. Навчальний процес забезпечений робочими програмами ОК, силабусами, навчально-методичними вказівками до виконання лабораторних та практичних завдань, контролю знань аспірантів та організації самостійної роботи аспірантів, ЕКНМД, розміщених на платформі Moodle. Діє 42 комп'ютерні класи, де наявні 642 ПК, а всього в навчальних приміщеннях – 1689 ПК, а також – 44 од. мультимедійного обладнання. У даних про самооцінювання констатовано, що під час навчання використовується ліцензійне програмне забезпечення. В кожній РПНД вказано технічне забезпечення, необхідне для викладання навчальної дисципліни. ОНП забезпечена комп'ютерною технікою, копіювальним обладнанням, проєкторами та ін., які відповідають сучасним технологіям навчального процесу. Оновлення матеріально-технічного забезпечення відбувається централізовано за рахунок бюджетних та позабюджетних коштів. ОНП є міжкафедральною, що сприяє інтеграційним внутрішньофакультетським процесам. На сторінках бібліотеки подана інформація про консультації з використання наукометричних баз даних, публікацій у виданнях Scopus, WoS та ін., систематизовано дані про науковців ЗВО, покликання на репозитарій. Наявні конференц-зали Вченої ради ЗВО, спеціалізованих вчених рад, конференц-зал синхронного перекладу, який обладнано системою синхронного перекладу та голосування Sennheiser SDC3000, та ін.

### **7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми**

Інформаційні ресурси ЗВО регламентовані нормативним документом: “Пам'яткою з питань забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет інформаційної безпеки”, координуються Центром цифрової трансформації освітнього середовища. За підсумками дистанційної експертизи й опитувань стейкхолдерів експертною групою було встановлено достовірність поданої у відомостях про самооцінювання інформації щодо вільного й безкоштовного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до освітніх ресурсів. Усі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до мережі Інтернет (безоплатний доступ до мережі wi-fi забезпечений у всіх навчальних приміщеннях, де здійснюється реалізація освітньо-наукової програми), до ресурсів навчальної й наукової літератури бібліотеки, в тому числі електронних, навчальної літератури на кафедрах факультету філології і журналістики, до ресурсів бази даних Scopus та Web of Science. Вони можуть дистанційно користуватися бібліотечними інформаційними послугами, а також регулярно отримувати інформацію про конференції тощо. Заслугують на увагу інфраструктурні проєкти “Біблійний сад”, “Мистецька алея” та ін., розроблені учасниками освітнього процесу. Важливим елементом є практична робота здобувачів вищої освіти в медіа-студії, матеріали якої заплановано модерувати на каналі You Tube. У ЗВО розроблене “Положення про дистанційне навчання” й “Тимчасовий порядок атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання”.

### **7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси**

У ТНПУ імені В. Гнатюка функціонує 5 гуртожитків, 5 пунктів харчування в системі “Кампус”, студентський культурно-мистецький центр “Світлиця”, 10 спортивних залів, тенісні корти, стадіон (на 1500 місць; розпочата реконструкція), актовa зала (650 місць), а також виїзні бази для практики та відпочинку: ботаніко-ентомологічний заказник “Голиця”, біогеостаніонар). Гуртожитки закріплено за факультетами, поселяють студентів у кімнати по 2, 3 і 4 особи. У гуртожитку (№ 2, вул. Винниченка, 10) факультету філології і журналістики кімнати блокового типу, де на 4 кімнати спільний санвузол, а також кухня, на інших факультетах наявні також коридорний та кімнатний (кімната із санвузлом) типи. У приміщеннях Студмістечка встановлені пральні машини. 70% студентів уклали декларації із сімейними лікарями, а з 2019 року розпочато роботу з відродження повноцінного функціонування університетського “Клубу здоров'я”. Для студентів з особливими потребами передбачені кімнати на першому поверсі гуртожитку №2, вхід до гуртожитку обладнано спеціальним пандусом. В університеті діє Інклюзивно-ресурсний центр (“Положення про інклюзивно-ресурсний центр”), який організовує й проводить тренінги з роботи зі здобувачами вищої освіти з особливими потребами. Центр ініціював прийняття обласною радою “Стратегії інклюзивного розвитку”. У кожному навчальному корпусі та гуртожитку встановлені спеціальні дезінфікувальні рамки, що цілком відповідає викликам сучасної епідеміологічної ситуації. До послуг студентів 10 спортивних залів, 3-поміж яких одна велика спортивна зала, спортивна зала для спецгруп, спортивна зала для аеробіки та ін., тенісні корти, спортивний стадіон, спортивні майданчики біогеостаніонарі, заказнику. У ТНПУ імені В. Гнатюка створені належні умови для фізичного й духовного розвитку особистості. У студентському культурно-мистецькому центрі “Світлиця” діють різні мистецькі секції, функціонують танцювальний ансамбль “Веснянка” та ін. Мешканці Студмістечка використовують для своїх потреб спортивні майданчики ЗВО, а в самих гуртожитках наявні кімнати відпочинку для релаксації та кімнати для занять спортом. Наявна також у навчальному корпусі дитяча розвивальна та інтерактивна кімната “Смайлик”, проєкт якої реалізований Науковою бібліотекою спільно з Британською радою.

### **7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою**

Освітня та організаційна підтримка відбувається через електронні ресурси (<https://cutt.ly/usrSrqd>), де наявна інформація про навчання, студентське самоврядування, антикорупційну діяльність тощо. Кожний першокурсник отримує “Пам'ятку”. Студенти, які навчаються за рахунок державного бюджету та успішно складають семестровий контроль, за умови відповідного рейтингу щомісяця отримують стипендію, що регульовано “Правилами призначення стипендій у ТНПУ імені В. Гнатюка”. У документі передбачена також можливість надання матеріальної допомоги студентам, аспірантам та докторантам, заохочення кращих із них за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності. У визначенні рейтингу здобувачів 10% охоплює складник наукової активності та ін.

Найкращі здобувачі вищої освіти можуть претендувати на іменні стипендії, стипендії Президента України, Кабінету Міністрів України та ін., підвищені стипендії. Інформація про соціальну підтримку аспірантів наявна на сайті відділу аспірантури і докторантури (п. 6 «Правил призначення стипендій у ТНПУ імені В. Гнатюка»). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група отримала інформацію про можливу матеріальну допомогу (п. 4 «Правил призначення стипендій у ТНПУ імені В. Гнатюка») через профком. На сторінці “Структурні підрозділи університету” є інформація про відділ у справах молоді, який координує соціально-психологічну роботу та ін. Здобувачі PhD можуть отримати консультації у відділі аспірантури та докторантури. Бібліотека пропонує перелік безкоштовних послуг, які можна отримати дистанційно. Здобувачі PhD мають право працювати в дисертаційній залі бібліотеки. У закладі «Навчання» міститься сторінка «Інформатор ЄКТС», на якій можна знайти відповідь на усі питання про ЄКТС. Інформаційну підтримку надає відділ аспірантури і докторантури, а також Рада молодих вчених, Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Інформацію щодо можливої участі в наукових заходах розміщено на сторінці “Конференції” відділу аспірантури, а також сторінці “Конференції” Наукового товариства. Щодо психологічної підтримки здобувачів, ЕГ з’ясувала, що дієвими є Служба психологічної підтримки, а також Центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій.

## **7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

З метою реалізації права на вищу освіту осіб з інвалідністю та хронічними захворюваннями було розроблено “Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка”, у структурі ЗВО також діє Інтегративно-ресурсний центр, основним завданням якого є опанування інклюзивних компетентностей, оскільки інклюзивна освіта сьогодні визначена як один із пріоритетних напрямків освітянських реформ. Університет намагається створити умови для того, щоб випускники були конкурентноспроможними на ринку освітніх послуг. ЗВО орієнтований на забезпечення архітектурної доступності, завданням якої є трансформація університетської інфраструктури у безбар’єрний освітній простір через моніторинг, для чого усі навчальні корпуси й гуртожитки обладнані пандусами, у гуртожитку №2 на першому поверсі для відповідних потреб обладнані кімнати та санітарно-гігієнічні служби. Соціальна доступність полягає в інформаційному забезпеченні: впровадження нових технологій, створення стратегій та напрацювання досвіду в навчанні студентів з інвалідністю, проведенні спеціальних адаптивних тренінгів для НПП із метою адаптації для роботи з особами з особливими потребами. Інтегративно-ресурсний центр («Положення про інтегративно-ресурсний центр») став ініціатором створення й ухвалення Тернопільською обласною радою «Стратегії розвитку інклюзивного середовища Тернопільської міської територіальної громади на 2020 – 2025 роки». Представники студентського самоврядування запевняють, що відбувається активна співпраця університету з особами з особливими освітніми потребами. У межах огляду матеріально-технічної бази ЕГ отримала підтвердження наявності пандусів у навчальних корпусах і гуртожитках для переміщення осіб з особливими потребами та хронічними захворюваннями.

## **7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій прописані в кількох нормативних документах: “Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка”, “Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка”, “Кодекс честі ТНПУ ім. В. Гнатюка”, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в університеті, регламентується діяльністю Комісії з питань етики і академічної чесності. У ЗВО діє Антикорупційна програма Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2019–2020 р.р. Існують телефони довіри, електронні адреси для здобувачів вищої освіти: гарячі лінії ректора, а також телефон уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, Комісії з питань етики і академічної чесності. На сайті ЗВО оприлюднено кошториси та зміни до них на 2016 – 2020 рік, деталізовано статті фінансових надходжень і витрат, наявна інформація про тендерні закупівлі. Позитивним є функціонування Науково-дослідного центру з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді НАПН України – ТНПУ імені Володимира Гнатюка, що орієнтований на розроблення й експериментальне обґрунтування егалітарної ідеології освітньо-виховних практик в соціогуманітарному просторі як стратегічного напрямку державної політики щодо досягнення гендерної рівності в Україні (“Положення про Науково-дослідний центр з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді НАПН України – ТНПУ імені Володимира Гнатюка”). Під час зустрічей ЕГ із стейкхолдерами було констатовано, що випадків дискримінації або корупції під час провадження освітньої діяльності за ОНП визначено не було.

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень А

### **Обґрунтування ГЕР**

### **8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

Необхідні для інформування зовнішніх стейкхолдерів документи, що охоплюють внутрішні стандарти забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти, розміщені сайті ЗВО (інформативні сторінки “Внутрішнє забезпечення якістю освіти”, “Ліцензії, сертифікати, акт узгодження”, “Документи, що стосуються організації освітнього процесу в ТНПУ імені В. Гнатюка”), де розміщені кваліфікаційні ознаки ліцензій, сертифікатів, актів узгодження, що підтверджують право на надання послуг у сфері вищої освіти, наукового дослідження, звіти про показники статусу національного та ін. Формування освітніх програм та навчальних планів, їх моніторинг та періодичний перегляд визначають “Положення про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм”, “Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти”, “Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором”, “Положення про робочу програму навчальної дисципліни”, “Положення про організацію освітнього процесу”, “Положення про стейкхолдерів освітніх програм”. Під час зустрічей із фокус-групами експертна група засвідчила дію нормативів на практиці.

### **8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми**

Здобувачів вищої освіти дійсно залучають до процедур забезпечення якості освітньої програми. Експертна група наводить низку змістовних прикладів: протокол засідання програмної ради ОНП “Філологія” від 20.05.2020, на якому були присутні аспірант, роботодавець та зовнішні стейкхолдери й обговорено питання про внесення змін до ОНП в освітню частину, список вибіркових дисциплін. Протокол від 20.05.2019 цієї програмної ради охоплював аналіз програм в Університеті імені Яна Кохановського (Польща), Русенського університету “Ангел Кънчев”, КНУ імені Тараса Шевченка та ін. Відповідно до документального підтвердження результатів опитування здобувачів щодо навчання за ОНП і здобуття ступеня PhD, доходимо висновку про те, що рівень задоволеності здобутими фаховими компетентностями високий, серед професійних компетентностей пріоритетними визначені володіння класичними й новітніми методологіями філологічних досліджень, що скриншотами. Під час бесід ЕГ з представниками студентського самоврядування було виявлено регулярне залучення аспірантів до самоврядування. Активною є також діяльність студентського профкому, Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, що є частиною громадського самоврядування Університету.

### **8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

Під час онлайн-візиту, зустрічі з роботодавцями та іншими групами стейкхолдерів ЕГ пересвідчилася в тому, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Серед позитивних моментів відзначимо опрацювання локальних нормативних актів про стейкхолдерів (“Положення про стейкхолдерів освітніх програм”), наявність інституційної моделі внутрішнього забезпечення якості, створення ради стейкхолдерів, досвід акумулювання пропозицій стейкхолдерів. Роботодавці беруть активну участь у засіданнях кафедр, присвячених відповідним питанням.

### **8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми**

Оскільки акредитація ОНП є первинною, випускників за нею ще немає. Тим не менш, на сайті ЗВО розміщено сторінку “Асоціація випускників”, яка популяризує свою мету – “створити умови для спілкування членів Асоціації, обміну досвідом та популяризації педагогічної освіти” – через Фейсбук, Інстаграм, Телеграм та ін. На сторінці Асоціації розміщені інтерв'ю з випускниками, вміщено галерею відомих випускників тощо. До планів Асоціації належить також, зокрема, налагодження активних зв'язків “роботодавець-студент” та розвиток пілотних проєктів, створення нових проєктів та підтримка проєктів здобувачів. На зустрічі ЕГ із випускниками аспірантури попередніх п'яти років було підтверджене працевлаштування усіх.

### **8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми**

У ЗВО функціонує Центр забезпечення якості освіти (“Положення про центр забезпечення якості освіти”), серед напрямів якого є “підвищення якості підготовки фахівців через здійснення безперервного моніторингу навчальних досягнень студентів та ін.”. Наявна також “Програма заходів із забезпечення якості освіти у ТНПУ імені В. Гнатюка”. Пріоритетними напрямами Центру та заявленої Програми є розроблення проєктів внутрішніх нормативних документів у сфері управління університетом та організації освітнього процесу, аналіз виконання заходів із реалізації Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ імені В. Гнатюка на 2015-2025 роки та ін. На сторінці інституційної моделі внутрішнього забезпечення якості схарактеризовані її функції та рівні, а також на сторінках “Внутрішнє забезпечення якості освіти”, “Документи, що стосуються організації освітнього процесу” розміщені нормативні документи, орієнтовані на реалізацію «вимоги п. 9.2 ISO 9001 (ДСТУ ISO 9001) і п. 1.9 Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти”. Ці напрями відповідають заявленій на сайті місії ЗВО в сфері якості. Наявне Положення про організацію внутрішнього забезпечення якості, в якому скваліфіковані напрями своєчасного виявлення недоліків в освітньому процесі. Позитивною є кореляція основних документів забезпечення якості освіти, моніторингу якості освіти, ОНП зі Стратегією розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015-2025 роки. Одним із елементів реалізації такої кореляції є щорічний звіт про виконання критеріїв надання та підтвердження статусу національного (останній моніторинг від 04.2020). Важливим елементом є “Програма заходів із забезпечення якості освіти у ТНПУ імені В. Гнатюка”, в якій передбачені моніторинг якості науково-педагогічної діяльності викладачів, якості навчальних результатів здобувачів вищої освіти

тощо. На зустрічі з ЕГ перший проректор університету В. Терещук наголосив, що отриману інформацію за підсумками моніторингу, поточного контролю аналізують. Під час зустрічі зі здобувачами ОНП було підтверджено, що оцінювання здобувачів відбувається комплексно: усно, письмово, а також із залученням тестових процедур, а також на платформі Moodle. Отже, можна зробити висновок про відповідність вимогам підкритерію 8.5.

## **8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

Акредитація є первинною.

## **8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

В Університеті сформована культура якості, що виявлялася і в організації надання документів під час підготовки до візиту, і власне візиту протягом трьох днів, і в оперативному реагуванні на висловлені пропозиції, рекомендації; а також у чіткому розумінні кожним членом фокус-групи, запрошеним на зустріч з експертною групою, своєї ролі в освітньому процесі та розвитку ЗВО, підтвердженням чого були чіткі, лаконічні, кваліфіковані відповіді на всі поставлені запитання. У ЗВО напрацьована чітко структурована, ємна й повноцінна система локальних нормативно-правових документів, яка регламентує всі сторони освітнього процесу. Учасники освітнього процесу ознайомлені з локальними нормативними актами, орієнтуються у їхній цілісній системі. Науково-педагогічні працівники постійно підвищують свою кваліфікацію. Освітня й навчальна, освітня, наукова діяльність відбуваються злагоджено, адекватно сприймаються усіма учасниками освітнього процесу позитивно та в реальному просторі, що підтвердили бесіди у фокус-групах. Регулярно проводять опитування здобувачів освіти, інших стейкхолдерів, системними є моніторинги якості, їх результати аналізують, оприлюднюють, обговорюють, на їхній основі вносять зміни до освітнього процесу.

## **Критерій 9. Прозорість та публічність**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень А

### **Обґрунтування ГЕР**

#### **9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Сформована структура нормативно-правових локальних документів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка розміщена на сторінках "Публічна інформація" та "Навчання". Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регульовані "Положенням про організацію освітнього процесу", "Положенням про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів в аспірантурі і докторантурі", "Правилами внутрішнього розпорядку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка". Забезпечення здобувачам вищої освіти формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюють "Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти", "Положення про формування та реалізацію індивідуальних навчальних планів студентів", "Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором", "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність"; перезарахування результатів навчання регулює "Положенням про перезарахування результатів навчання". Перезарахування навчальних досягнень з інших університетів здійснюється за напрацьованими процедурами та на основі документів ЄКТС (Аплікаційна форма студента, Угода про навчання, Академічна довідка). Оцінювання роботи викладачів урегульоване "Положенням про рейтингове оцінювання професійної діяльності науковопедагогічних працівників", "Положенням про преміювання працівників ТНПУ". Діяльність студентського самоврядування регламентована відповідним положенням, існують також положення про Раду молодих вчених, Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Найінформативнішою для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня є сторінка відділу аспірантури та докторантури. Отже, в Університеті напрацьовано комплекс документів, у яких встановлено чіткі й зрозумілі правила й процедури, що регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Усі нормативно-правові документи наявні у вільному доступі на сайті ЗВО, як запевняє ЕГ, їх послідовно дотримують під час реалізації освітньо-наукової програми.

#### **9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

ОНП за 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2020-2021 н.р. оприлюднені на сторінці <https://cutt.ly/wssMJ6o>. На сайті університету наявний також опис анкети ОНП із формою для отримання відгуків стейкхолдерів. ОНП цих років пройшли процедуру моніторингу, громадського обговорення, що засвідчили протоколи засідань кафедр факультету філології і журналістики, а також протокол програмної ради забезпечення ОНП Філологія. Анкета належно структурована, дає змогу залишити відгук за кожним компонентом освітньо-наукової програми, а також оцінити ОНП за кожним із десяти критеріїв, зазначаючи належність до певної групи стейкхолдерів.

**9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

Усі редакції ОНП з 2016 року по 2020, 2020-2021 н.р. оприлюднені на сторінці відділу аспірантури і докторантури, а також на сторінці “Акредитація освітньо-наукових програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти”, де також є відомості про самооцінювання, програми роботи експертної групи та силабуси. На сторінках освітньо-наукової програми подано інформацію про її мету, тривалість, перелік компетентностей, які треба опанувати, перелік результатів навчання та ін. ОНП усіх років (з 2016 року по 2020, 2020-2021 н.р.) пройшли відповідні процедури обговорення, погодження й затвердження. ОНП містить усі компоненти навчання протягом 4 років. Отже, варто погодитися з експертною групою, що наявна в ОНП інформація цілком достатня для вступників, стейкхолдерів, роботодавців та інших зацікавлених категорій суспільства.

**Критерій 10. Навчання через дослідження**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень А

**Обґрунтування ГЕР**

**10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю**

Зміст ОНП загалом відповідає науковим інтересам здобувачів вищої освіти та забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО. Важливо, що окремий акцент в ОНП зроблено на формуванні комунікативних компетентностей (“Культура української наукової мови”, “Академічне й професійно-орієнтоване спілкування (англійською / німецькою / французькою мовою)”, наукового світогляду (“Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання”, “Педагогічна антропологія”), навичок дослідницької діяльності (“Організація наукової діяльності”, “Основи філологічних досліджень: теорія і практика”, “Управління науковими проектами”). Для забезпечення повноцінної підготовки здобувачів до викладацької діяльності відведено 9 кредитів на проходження науково-педагогічної практики (порівняно з ОНП 2016 року в ОНП 2019 року її збільшено на 1 кредит). ОК, включені до навчальних планів аспірантів, узгоджуються з тематикою їхніх досліджень. Позитивно, що відбувається перегляд ОК вільного вибору здобувача з урахуванням їхніх наукових інтересів (експертна група наводить відповідні приклади). Розробники ОНП, орієнтуючись на потреби здобувачів вищої освіти, пропозиції стейкхолдерів, а також результати моніторингу споріднених програм провідних ЗВО України, ввели ОК, які ще виразніше сприяють формуванню фахових компетентностей, максимально наближаються до тематики дисертаційних досліджень аспірантів.

**10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників**

Наукова діяльність здобувачів відповідає напрямові досліджень наукових керівників, що підтвердив моніторинг назв публікацій та ключових слів, проведений експертною групою. Окрім того, тематика досліджень здобувачів вищої освіти корелює з тематикою ТНПУ із державною реєстрацією: “Вербальний континуум літературної мови в інтегральному вимірі (концептуальні, семантико-стилістичні, соціонормативні параметри) (НДР № 0116U002575), “Лексична ідентичність національної мови: баланс питомого і запозиченого (НДР № 0119U100476), “Національні моделі української та зарубіжної літератури” (НДР № 0118U003136), а також із діяльністю науково-дослідної лабораторії “Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі” (керівник - проф. Струганець Л.В.).

**10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)**

ЕГ переконує, що ТНПУ організаційно й матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Науково-дослідна діяльність регулюється низкою документів: “Положенням про організацію наукової та науково-педагогічної діяльності в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка”, “Положення про раду молодих вчених”, “Положення про наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених”. Апробація робіт аспірантів забезпечена низкою фахових видань (“Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Літературознавство”, “Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство”), польсько-українським виданням, що індексується в наукометричній базі Index Copernicus - “Studia methodologica”. Здобувачі вищої освіти мають змогу пройти апробацію під час конференцій, інформація про які розміщена на сайті ЗВО. Здобувачі вищої освіти мають можливість презентувати проміжні результати власних досліджень під час участі у засіданнях кафедр, філологічної комісії Тернопільського обласного осередку НТШ, засідання науково-методичного семінару кафедри української мови та методики її навчання. Аспіранти мають вільний і безоплатний доступ до усіх матеріально-технічних можливостей, які надає ЗВО загалом і кафедри факультету зокрема. Особливо ЕГ зауважує на

потужному програмному забезпеченні. Наприклад, в ТНПУ є конференц-зал синхронного перекладу, який обладнано системою синхронного перекладу та голосування Sennheiser SDC3000; Центр лідерства ТНПУ, що створений у рамках реалізації проєкту TEMPUS “ELITE” (“Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту”) (544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUSSMHES, 2014-2017 pp.) і дозволяє проводити тестування лідерських здібностей.

#### **10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад’юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо**

У ТНПУ надається можливість здобувачам вищої освіти долучитися до міжнародної академічної спільноти, що регламентовано низкою нормативних документів: “Стратегія інтернаціоналізації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка”, “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка”, “Положення про реалізацію проєктів програм міжнародної співпраці”. Інформація про гранти, програми, конференції розміщена на сайті ЗВО. Залученню здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної спільноти сприяє співпраця ТНПУ з провідними університетами світу, що підтверджується договорами. ЕГ отримала інформацію про реальну міжнародну участь аспірантів у різних заходах. Під час зустрічей було з’ясовано, що здобувачі вищої освіти разом з науковими керівниками беруть участь у діяльності Міжнародного інтеграційного українсько-польсько-чеського проєкту “Школа відкритого розуму”. Також підтверджено, що викладачі та здобувачі вищої освіти долучаються до програми TEMPUS “ELITE”, Еразмус+, проходять онлайн-курси на платформі Coursera. Інтернаціоналізації сприяють і розширені можливості стажування у профільних закладах світу. Можливість для залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної спільноти забезпечуються через публікації у журналах, які індексуються у наукометричних базах. Сприяє міжнародній науковій інтеграції і візуалізація профілів аспірантів у світових наукових та соціально-наукових порталах ORCID, ResearcherID/Publons, Google Scholar.

#### **10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються**

Наукові керівники здобувачів вищої освіти беруть участь у різноманітних дослідницьких проєктах, регулярно публікують результати власних досліджень. Зокрема професор Струганець Любов є керівником науково-дослідної лабораторії “Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі”, де виконується фундаментальне дослідження з державним фінансуванням. Під час зустрічей проф. Струганець Любов продемонструвала лінгво-інформаційну систему «Verbarium», яку було змодельовано в межах цієї теми. Також Любов Василівна долучалася до програм TEMPUS “ELITE”, Еразмус+, а Олександра Головка менеджерка проєкту MultiED від головного партнера – Тартуського університету (Естонія), підтвердила участь проф. Струганець Л.В. у цьому проєкті, результатом якої була спільна публікація. Зауважимо, що до своєї наукової діяльності науковий керівник Струганець Любов долучає й аспірантку Костюк Юлію (виконує теми за фундаментальним дослідженням, є спільна публікація, що входить до наукометричної бази даних Scopus). Професор Лабащук Оксана з 2015 року співкерівник польсько-чесько-українського інтеграційного проєкту “Школа відкритого розуму”, що відбувається двічі на рік - тиждень у Польщі, тиждень в Україні. За результатами зустрічей щорічно видається збірник наукових праць. Під час відкритої зустрічі проф. Лещак Олег (Університет імені Яна Кохановського (м. Кельце, Польща) підтвердив співпрацю з ТНПУ у межах цього проєкту, а також співредакторство з проф. Лабащук О.В. у міжнародному науковому журналі “Studia methodologica”. Доц. Панчук Галина бере участь у діяльності Західноукраїнського ономастичного центру ім. В. Сімовича, а також займається науковою проблемою ономастики західноукраїнського регіону у рамках кафедральної теми “Актуальні проблеми сучасної лексикології (ономастики), дериватології та граматики. Високий рівень наукових здобутків наукових керівників та академічного персоналу на цій ОНП підтверджується також діяльністю разової вченої ради, яка була створена відповідно до наказу МОН України № 429 від 23.03.2020 р. з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Ботвин Тетяни Михайлівни на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Філологія (українська мова)». Гарант Струганець Любов підтвердила перспективу створення разових рад для захисту дисертацій і надалі.

#### **10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад’юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів вищої освіти регулюється низкою нормативних документів, що розміщені на сайті ТНПУ. Наукові роботи аспірантів систематично проходять перевірку на наявність академічного плагіату. Підтвердженням цього є статистика перевірки дисертацій аспірантів на наявність плагіату. Окрім того, аспіранти підписують декларацію про академічну доброчесність. У ЗВО функціонує система Unichек у межах договору про співпрацю з ТОВ “Антиплагіат”, яка активно застосовується здобувачами освіти для перевірки наукових робіт. Під час зустрічей з аспірантами ЕГ переконалася, що вони ознайомлені з питаннями академічної доброчесності, ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності керівників. Популяризація доброчесності відбувається через низку заходів. У 2018 році у ТНПУ відбувся практичний англомовний тренінг для викладачів та аспірантів, під час якого Роберт Артур Коте, доктор філософії з вивчення та викладання другої мови (SLAT), Університет Арізони, директор програми по вдосконаленню навичок письма (WSIP), в інтерактивній формі давав інформацію про академічну доброчесність, уникнення плагіату, стилі цитування тощо.

### **3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми**

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час

акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

**Критерій 1.** Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано переглянути визначені в ОНП програмні результати навчання та приведення їх у повну відповідність до вимог Національної рамки кваліфікацій визначеного кваліфікаційного рівня - третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

**Критерій 2.** Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендовано продовжити збалансування літературознавчих та мовознавчих ОК. 2. Варто переглянути змістове наповнення ОК "Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання" та програму вступного випробування "Філософія" з метою усунення збігів. 3. З огляду на те, що в ОНП 2020 року вибіркові дисципліни вже наявні на першому році навчання, потрібно у внутрішніх нормативних документах ЗВО удосконалити процедуру вибору дисциплін.

**Критерій 3.** Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано впроваджувати на ОНП "Філологія" практику визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

**Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

З метою забезпечення відображення робочими програмами дисциплін узгодження очікуваних результатів навчання з ПРН рекомендуємо вдосконалити процедуру внутрішнього моніторингу змісту ОК, щоб стимулювати їх своєчасне оновлення.

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

-

**Критерій 6.** Людські ресурси

Рекомендовано більшою мірою залучати представників роботодавців до аудиторних занять.

**Критерій 7.** Освітнє середовище та матеріальні ресурси

-

**Критерій 8.** Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

-

**Критерій 9.** Прозорість та публічність

-

**Критерій 10.** Навчання через дослідження

-

**4. Додатки**

Відсутні

\*\*\*

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

*Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.*

Головуючий на засіданні ГЕР

**ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ**